

עמוד "שבועי"

חדשות מתנועת הקיבוץ הדתי

26.11.2020

בס"ד י' בכסלו תשפ"א

שלום לכולם!

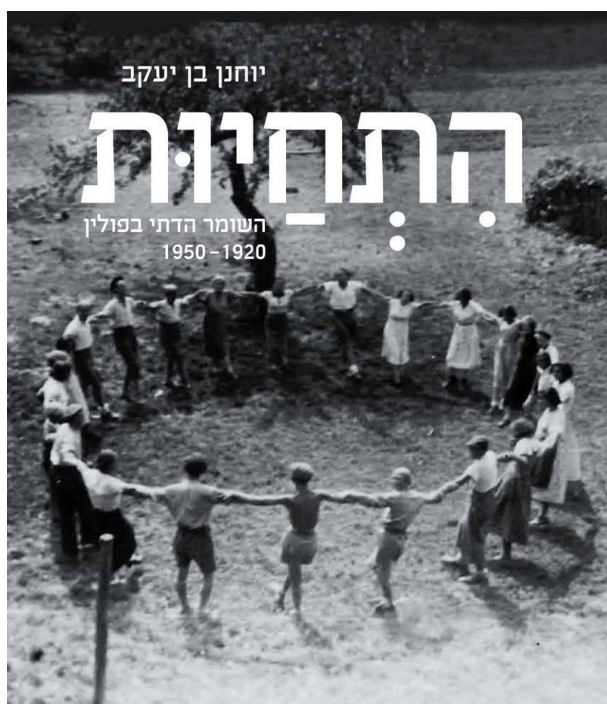
החקלאות בישראל 2019

השבוע התארח בצוות הכלכלי של התנועה, **אילנה דרור, כלכלנית התאחדות חקלאי ישראל** (ובת שלוחות...). אילנה הציגה בפני הצוות את נתוני החקלאות שרוכזו על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועובדו על ידי התאחדות חקלאי ישראל. מנתונים אלה עולה שעלינו כתנועה, לפעול בכל דרך על מנת לשנות את הניתן לשינוי, ולשמר את הראוי לשימור. בין הנתונים: ערך **היצור** החקלאי איננו גדל כבר כמעט עשור, והוא עומד על כ- 30 מיליארד ש"ח, למול גדילה באוכלוסייה ובצריכה בישראל (הקיפאון הוא כמו הליכה לאחור). בנוסף לקיבוע בייצור החקלאי, קיימת ירידה קבועה בהיקפי **היצוא** החקלאי הטרי. בשנות השמונים הייצוא החקלאי היווה כ- 30% מהתוצרת החקלאית, ולעומת זאת בשנת 2019 הוא ירד ל 16% בלבד!!! צמצום הייצוא ניכר בעיקר בענפי הירקות, ולא נראה כי בעתיד הקרוב ניתן יהיה לחזור להיקפי הייצוא הקודמים בגידולי הייצוא המסורתיים ובמדינות היעד המסורתיות. בענפים שונים נעשו ניסיונות לחפש יעדי ייצוא חדשים (בעיקר במזרח הרחוק), אך טרם ניתן לקבוע אם זה יביא להיפוך המגמה. ייצוא הפירות, (אבוקדו, מנגו, תמרים ורימונים), נמצא לשמחנתנו עדיין בגידול, ויש לקוות כי מגמה זו תימשך. עוד עולים מהנתונים, שחקלאי ישראל הולכים ומזדקנים. 65% מהחקלאים בשנת 2019 הם מעל גיל 55, בעוד שבעבר הם היוו פחות מ- 50% מכלל החקלאים. נתון מדאיג נוסף הוא מספר החקלאים שהולך ומצטמצם ועומד היום על כ- 17.5 אלף, לעומת כ- 25 אלף בשנת 1995. כאמור, המגמה מדאיגה, ומוטל עלינו כתנועה, יחד עם כל הגופים המובילים את תחום החקלאות ועם השר ומשרד החקלאות, לפעול כדי לשפר ולתקן.

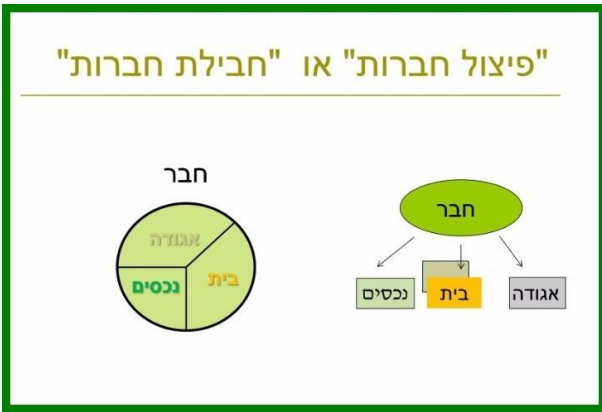
ספר חדש על המדף - 'התחיות'

ברכות לחברנו יוחנן בן יעקב על ספרו החדש - **התחיות**, בעריכתה של חנה עמית, בעיצובה של נעמי מורג ובהוצאתו לאור של בית ספר שדה כפר עציון. **התחיות** מספר לראשונה, במילים ובציורים, את סיפורה של תנועת הנוער הציונית-דתית בפולין - כנסת השומר הדתי, 1920-1950. סיפור מופלא שטרם סופר. סיפורם של כ- 260 קינים [סניפים], כ- 15,000 חניכות וחניכים; סיפורם של מייסדי טירת צבי וכפר עציון. סיפורה של תנועת נוער דתי שתרמה רבות לעיצוב דמותו של הקיבוץ הדתי, ודמותה של בני עקיבא בארץ ישראל. תנועה שהשכילה למזג מסורת ומודרנה, ישן וחדש, מרד נעורים וכיבוד הורים, תורה וצופיות, פרט וכלל, הקברה משותפת וצנועה, חזון והגשמה. הספר מספר סיפור שעלול היה להיעלם בין דפי ההיסטוריה. יוחנן - חוקר שקדן וקפדן, וסופר מחונן, מיטיב להניח כאן מסד נוסף לבניין של 'הסיפור שלנו' הציונות הדתית, תנועת תורה ועבודה בני עקיבא והקיבוץ הדתי. לפרטים ורכישה ניתן להיכנס לאתר בית ספר שדה כפר עציון או [ללחוץ כאן](#).

אגודות וקרקעות - פורום מזכירים ומנהלי קהילה

השבוע התקיים מפגש פורום מזכירים ומנהלי קהילה במתכונת של zoom. המפגש עסק בנושא "אגודות וקרקעות - מגמות עכשוויות ומבט קדימה", והתקיים בפורמט קצת שונה - בהשתתפות רכזי תכנון/ קרקעות ומרכזי משק. בחלק הראשון שמענו ממיכי דרורי, ראש המחלקה המשפטית בתנועה הקיבוצית, מבוא היסטורי מקיף שמתאר 'איך הכל התחיל', ותובנות שמתייחסות ל'כאן ועכשיו'. בחלק השני אירחנו את דגן יראל מהמחלקה הכלכלית של התק"צ שאחראי על נושא הקרקעות. דגן הרחיב עוד בנושא והדגיש את החשיבות שבאינטגרציה יישובית - הכנה או התאמה של תכנית-אב

רב תחומית, שאינה סטטוטורית אך מאפשרת התאמה בין שלל הפעולות והמהלכים התכנוניים והנוספים. בחלקו השלישי של המפגש הציג גיל הס- מנהל מח' כלכלה, את המיזמים הרלוונטיים בתנועת הקיבוץ הדתי: צוות השקעות שהוקם ופועל בשנתיים האחרונות, מלווה קיבוצים בקבלת החלטות בתחום ההשקעות, כולל ייעוץ לחברים באופן פרטי; מיזם הביטוח שנותן לשמחתנו מענה גם לבני/בנות משק ולתושבים. מיזם המימון - שהוצג ע"י עו"ד ענבר רייכר, ושתכליתו למקסם תנאים ורווחיות במגוון מסלולי מימון, כולל המסלול המשותף לקרן קדם וקרן קמ"ע של התנועה; מיזם מקרקעין - שהוצג ע"י הדר מירום, והביא בפני המשתתפים את הרקע המקצועי לנושא מקרקעין בקיבוץ, בדגש על מגוון האפשרויות, כולל דוגמאות, לשיפור התנאים באמצעות התערבות מקצועית, מול רשויות התכנון ומול גופים פיננסיים. כל המיזמים הללו עומדים לרשות הקיבוצים, וההזמנה לפנות, להתייעץ ולהיעזר פתוחה בהחלט. נושא הקרקעות והתכנון בד"כ אינו 'חונה' אצל המזכיר/מנהל הקהילה, אלא באגף העסקי (מרכז המשק), אך היה לנו חשוב להביא את הנושא לסדר היום של הפורום בעיקר בגלל המגמות המשמעותיות והתמורות שחלו בו, ומתוך ההבנה שנושא התכנון משקף את זהות הקיבוץ/יישוב (מי אנחנו? מה אנחנו רוצים להיות?), את האסטרטגיה הכוללת (צמיחה, שירותים, עסקים...) וכמובן משפיע על היחסים בין קבוצות האינטרסים, לפיכך העיסוק בו חייב להיות משותף. תודה למיכי, דגן, הדר, ענבר, גיל ודובי, ולכל מי שלקח חלק והשתתף.

מחלקת חינוך בסימן האוויר הפתוח

לאחר תקופה ארוכה בה העבודה המשותפת והמפגשים נערכו רק מרחוק ובמתכונת זום, נפגש בשבוע שעבר **פורום מנהלי חינוך** מקרוב. מזג האוויר האיר פנים וחלקו הראשון של המפגש התקיים באוויר הפתוח. בסדנה יצירתית מצאו מנהלי החינוך את המקום החזק והיציב של המערכות שלהם, הפנו זרקור כלפי ההצלחות הקטנות והגדולות ולמדו כיצד לשאוב כוח מאותן הצלחות כדי להצליח לשפר מה שחורק וקשה יותר. חלקו השני של המפגש יוחד ללמידת עמיתים. סיימנו את המפגש בחשיבה משותפת על מקומה של התנועה בשנה הקרובה, וברעיונות לדיוק והתאמות של הפעילויות לתקופת הקורונה. המפגש המרענן באוויר הפתוח היה מרחיב לב ונפש ומילא את כולנו בכוחות מחודשים לקראת המשך עשייה שאינה פוסקת לרגע!

מאירים ת'ארץ - בחנוכה הקרוב יתקיים אירוע נוער ארצי גדול, בשיתוף עם השומר החדש ותנועות נוספות בסימן 'יוצאים מהמסכים' להתנדבות באוויר הפתוח. גם אנחנו כתנועה לוקחים בו חלק! האירוע יתקיים באחד מימי החנוכה (לפי בחירת כל קיבוץ) ומטרתו להיענות למשימות חשובות בעם ישראל, ותוך כדי כך - להעניק לנוער מקום של משמעות והשפעה. זו גם הזדמנות לאחד כוחות עם גופים רבים וטובים למטרות חשובות אלו. ההרשמה דרך מנהלי החינוך בקיבוצים.

שבת שלום,

אמיתי פורת וחברי המזכירות הפעילה